

har været mit Standpunkt hele Sommeren, det har været mit Standpunkt i Valgbevægelsen, hvori ogsaa jeg deltog, og det har været mit Standpunkt lige indtil vi fik den Dom, som vi havde æffet, og som vi fik den 3die Januar. Den 3die Januar fik vi Valgernes Svar paa den Indstævning af den Sag, vi havde rettet til dem i Foraaret 1878; det viste sig, at der ikke i vort Folk var Tilbøjelighed til at reise den Kamp, som var tabt fra Efteraaret 1877 til Foraaret 1878. Det viste sig, at vi kom her tilbage som Mindretal ude af Stand til at lægge den Magt i vor Demonstration, som den havde manglet i Foraaret 1878. Vor politiske Stilling var naturligvis bestemt derved. Det var ikke vor Sag at demonstrere i det Uendelige, men det var vor Sag at tage den virkelige Stilling, som den var givet os ved Valgdagen, og arbejde med den, uden derved i nogen Henseende at opgve det Maal, som bestandig vedbliver at være vort Maal, men arbejde derfor under de Vilkaar, som ere paatvungne os af dem, som ere de eneste Berettigede til at skabe de Vilkaar, hvorunder vi skulle arbejde. Dette er ikke at opgve sit Program paa nogen som helst Maade; det er netop at fastholde sit Program, og i den Henseende vil jeg sige, at overfor det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds gjorde det mig virkelig ondt, at han fra det ærede Medlem fra Leire fik en Attest for Konsekvents. Jeg under ikke noget Medlem en Attest fra det ærede Medlem fra Leire for Konsekvents; men særlig forekommer det mig, at være pinligt at høre det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds faae en saadan Anertjendelse. Nei, saa kan man være sikker paa, at saa er der stor Inkonsekvents, og jeg tror i Virkeligheden ogsaa, at det ærede Medlem fra Sorø gjør sig skyldig i en stor Inkonsekvents i dette Dieblit, naar han tror, at han nu arbejder for det samme Program, som han arbejdede for sammen med os indtil Valgdagen. Naar det ærede Medlem fra Sorø nemlig spurgte, om vi havde et andet Program som Mindretal end som Flertal, saa siger jeg Nei, Programmet er ganske sikkert det samme, men vi have en anden Ret, og vi have en anden Magt som Mindretal end som Flertal, og naar vi i vort Program netop have den almindelige Valgrets Overvægt og Flertallets Ret, saa forekommer det mig, at Intet kan være mere inkonsekvent end det, at man som Mindretal for sig vil fordrø det, som man ifølge sit eget Program har henlagt til Flertallet. Jeg tror altsaa netop, at det er en god politisk Konsekvents, naar vi nu som Mindretal staa saaledes, som vi i Virkeligheden stille os, med Undtagelse af det ærede Medlem for Sorø, overfor den nuværende Finanslov. Jeg vil dermed ikke paa nogen Maade ønske, at det ærede Medlem havde talt anderledes, end han har, og heller ikke ønsker jeg, at han skulde stemme

anderledes, end han gjør. Jeg tror, at det ærede Medlem fra Sorø har en noget særlig Stilling; han kan ifølge sin Fortid være berettiget til at se Noget ud over Dieblittets Glendighed og til at se frem imod mere lyse Lider, som sikkert ville komme. Saa ofte jeg hører det ærede Medlem fra Sorø protestere imod den Mindretalspolitik, som vi have havt her, saa skjønner jeg, at det ærede Medlem har en særegen Ret dertil. Det ærede Medlem, som har sin politiske Udvikling fra Aarene omkring 1849, har en særlig Ret til at protestere imod, at man her i Landet har efter Aar bestandig fortsætter Kampen om det, som han med Fjæ har Ret til at sige var vundet i 1849, og som burde have været anerkjendt siden den Tid; men saaledes som det ærede Medlem nu staa, og henset til den Stemning, hvorudaf han taler, forekommer det mig, at han nærmere peger hen imod det Maal, som vi vilde ønske, at vort Folk kunde naae, end at han angiver den Vej, ad hvilken vi skulle gaa; thi det er sikkert nok, at for os Andre, der ikke have denne Stilling, er der ikke noget andet Midde, end at tage vort Folk der, hvor det er, og der, hvor vore fordrums Venner slap det, for at søge at arbejde os sammen med det derhen, hvor det bør være. Dette tror jeg sikkert skal lykkes; men jeg tror ikke, at den Vej, som det ærede Medlem anbefalede os, vil føre dertil. Jeg skal ikke for mit Bedkommende føre denne Diskussion videre. Jeg skal anbefale at stemme for denne Finanslov. Jeg vil stemme for den, fordi den forekommer mig at være et Udtryk for den politiske Stilling, saaledes som den nu foreligger. Den forfordeler Ingen; den giver efter sit Indhold ikke noget enkelt Parti en dominerende Overvægt, og det har heller ikke noget enkelt Parti Ret til at træde for sig.

Clausen: Jeg er ikke saa heldig stillet som det ærede Medlem, der nu havde Ordet, at kunne glæde mig over, at have havt nogen Indflydelse eller kunnet gjøre nogen Indflydelse gjældende paa Finansloven, saaledes som den nu foreligger. Jeg maa beklage, at den foreligger i en Skikkelse, som slet ikke tiltaler mig, og dersom jeg kunde have gjort nogen Indflydelse gjældende paa den, vilde den ganske vist have set noget anderledes ud, end den gjør, men det er nu engang saa, at det har jeg ikke kunnet. Dermed, at man ikke kan billige Lovens Indhold, saaledes som den foreligger, er det jo imidlertid ikke sagt, at man ikke kan stemme for den, thi fordi man endelig kommer til det Resultat, at man vil stemme for en Lov, kan det dog ikke siges, at man har billiget alle dens Enkeltheder, eller at man paa Grund af Konsekvensen det næste Aar derefter er nødt til at sige B., hvor man har sagt A., og til at staa ind paa den samme Vej og give yderligere nye Bevillinger. Der er under Diskussionen her fremkommet An-